

REFERENTIE No:	KOPIE No.
3176	1
Dir./Afd.: <i>DIE</i>	
Visie: <i>55354-199894</i>	
Ag. No: <i>41466</i>	
Dossier: <i>913.100 Qua. Pot.</i>	

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
 AFDELING VERBINDINGEN
 's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
 TEL. Nos: 180309; 614941-2531

KOPIE:
 gs
 m r t s
 dgpz
 poad
 dpn
 dges
 die des drw
 dgls dio/pi/ez
 deu, -/we/me/oe
 dwh
 dnw
 jura
 jhr. vegelin

ONTVANGEN
 CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
 24 februari 1969
 BESTEMD VOOR:
 min. van b.z.

Brit-Franse controversie
 DATUM VAN AFZENDING:
 24 februari 1969
Plan de Gaulle - februari 1969

AFKOMSTIG VAN: amb parijs

CONFIDENTIEEL

PARAAF/OPM:

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden (zie woordenlijst).
 2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden verspreid.
 3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
 4. Dossiers, welke codeber., bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

onderwerp: frans-engelse incident.
 zoals aangekondigd ontving uw franse ambtgenoot hedenmiddag ambassadeurs 5 overige eeg-landen. minister begon met te onderstrepen - hij schijnt hier veel belang aan te hechten - dat onze convocatie dateerde van 19 dezer, dus niet verband hield met grote agitatie over weekend. trouwens, deze opwinding had niets veranderd aan door debre te geven uiteenzetting.

hij begon met expose over komst soames als brits ambassadeur alhier. deze had bij overhandiging geloofsbrief onderstreept 'un homme politique' te zijn en zich te willen inzetten voor de toekomst van europa in het bijzonder verbetering verhouding frankrijk-v.k. soortelijk had hij zich later uitgelaten. na vermeld te hebben hoe ontvangst van soames door generaal op 4 dezer tot stand was gekomen, zeide debre dat hij soames op verzoek generaal had gezien op 8 dezer na ommekeer uit spanje.

zowel door generaal als door debre (mij lijkt speciaal door laatstgenoemde) was noodzakelijkheid geheimhouding onderstreept, voordat frankrijk wist of v.k. begrip had voor geuite ideeën terwijl deze absolute geheimhouding zelfs tot eerste bijeenkomst op hoger niveau zou moeten worden uitgestrekt teneinde na te gaan in hoeverre dit akkoord bestond. bijeenkomst hoger niveau, die publiekelijk op fiasco leek, moest vermeden worden. soames had debre gevraagd of deze geheimhouding zou zijn 'de la maniere le plus stricte' hetgeen debre had beaamd en soames had aanvaard. uw franse ambtgenoot had daaraan toegevoegd, dat in eventualiteit dat beide partijen in zekere mate in overeenstemming zouden blijken te zijn, beiden andere eeg leden zouden moeten inlichten.

twaalf dezer had soames laat aan sec gen qual, daar minister niet beschikbaar was, medegedeeld zijn regering bereid tot bedoelde conversaties onder bekende ook door brits ambassadeur uwent weergegeven reserves. het bleek dat londen avond tevoren instructies om vijf eeg-partners in te lichten reeds had laten uitgaan en wilson er al met de bondskanselier over had gesproken. bovendien waren vele leden britse regering reeds op hoogte, in tegenstelling tot franse zijde, waar kring ingewijden uiterst beperkt gehouden. verdere verloop veronderstelde debre bekend.

wat betreft 'le fond des choses' zeide uw ambtgenoot dat probleem toetreding v.k. veel moeilijkheden meebracht (in franse optiek). a) eeg zou niet meer bestaan vanaf ogenblik dat v.k. en kandidaten zouden toetreden. gegeven argumentatie moge ik bekend veronderstellen.

b) frankrijk had altijd een organisatie van europa gewild die tot

CONFIDENTIEEL

AFGESCHIEDEN
 -2-

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.: 3176

VERVOLG

Rubricering : **CONFIDENTIEEL**

-2-

doel had een zekere onafhankelijkheid een zekere grandeur van europa, een soort Europese persoonlijkheid.

houding v.k. bijvoorbeeld in kennedy ronde was niet van dien aard om deze Europese persoonlijkheid te versterken. bovendien ondersteunde v.k. op buitenlands politiek gebied steeds v.a.. generaal had zich afgevraagd of gezien deze beide moeilijkheden het mogelijk zou zijn toch tot samenwerking met v.k. te geraken. speciaal insisteren door soames had hem tot nadenken daarover gebracht.

generaal aanvaardt eeg "tel quel".

wij zouden gezamenlijk zeer sterk kunnen zijn op alle mogelijke gebied. de gaulle betreurt dat zes niet hebben "une reaction d'ensemble", van tijd tot tijd "neen" konden zeggen en ook positief konden optreden.

overwegingen de gaulle hadden hem geleid tot ideemaker effort om klimaat van vertrouwen te scheppen met v.k. en voorts effort om te geraken tot "des perspectives a long terme". debre had opdracht gekregen dit aan soames uiteen te zetten. minister herhaalde hier weer dat een groter economisch europa iets anders zou zijn dan eeg, eerder een vrijhandelszone met regelingen voor landbouw. men moest komen tot een autonome politiek, inclusief v.k. dit was "Le fond de l'affaire".

na op deze wijze ontwikkeling gedachtengang generaal uiteen gezet te hebben kwam debre te spreken over drie punten waar uiteenzetting generaal gedeformeerd was, niet naar hij dacht door soames maar in londen, deze waren eeg., nato en directoire.

- 1) generaal wilde verdere bestaan eeg al was dit geen persoonlijke creatie van hem. frankrijk had zich voor eeg grote inspanningen getroost.
- 2) generaal had niet gesproken over navo, doch na diens inleiding had soames nato op tapijt gebracht. hierop had generaal geantwoord dat, zo men kwam tot een politiek europa, etc. "Les structures de l'otan en seraient modifiees".
- 3) notion du directoire (a quatre).

woord was door generaal niet gebruikt en kwam ook niet voor in compte-rendu van soames. generaal had uiteengezet dat na tot stand komen van politiek georganiseerd europa men vanzelf zou moeten spreken over verdediging, waarbij hij had opgemerkt dat dan natuurlijk iedereen, speciaal v.k., frankrijk, duitsland en italie "devalent mettre en commun leur potentiel de defense". hierop volgde betoog dat bekende respect van generaal voor nationale onafhankelijkheid etc. etc. uitsloot voorstel van directorium zijnerzijds. (niemand herinnerde aan propositie de gaulle van 1958 inzake nucleaire samenwerking tussen grote westerse drie noch aan frans voorstel wat betreft optreden grote vier veiligheidsraad in midden oosten, etc.).

aan bovenstaande wilde debre nog een enkel persoonlijk woord toevoegen. europa was in moeilijkheden. wat waren oorzaken daarvan? dat eeg vele moeilijkheden kende was volkomen normaal. hij vermeldde speciaal gemeenschappelijke landbouwpolitiek., op agrarisch gebied bestonden tussen partners vele problemen terwijl ook landbouwpolitiek in elk land anders was en boeren-electoraat grote rol speelde. waarschijnlijk stond dit jaar daarom eeg "au

-3-

CONFIDENTIEEL

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden afgegeven (zie richtlijnen).
tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.: 3176

VERVOLG

Rubricering :

CONFIDENTIEEL

-3-

bas d'un mur le plus difficile a franchir depuis 10 ans".
voorts zou toetreding v.k. een difficulte majeure betekenen,
maar de gaulle had zijn best gedaan om te trachten met een
oplossing te komen. verder vermeldde hij positie van europese landen
t.o.v. v.s. en positie rusland t.o.v. europese naties.

wat ook huidige crises mochten zijn, frankrijk bleef positief
ingesteld en twijfelde niet aan de geest der andere partners.
debre richtte zich toen speciaal tot mijn duitse collega en wees
op absolute noodzaak van samenwerking en vriendschap tussen
frankrijk en duitland. de anderen zouden ongetwijfeld belang
dezer samenwerking ook voor hen inzien.

ten slotte herhaalde debre dat de zes moeten hebben

"un sens d'indépendance et de grandeur".
vragen en opmerkingen ambassadeurs bleven achterwege.,
werden schijnbaar ook niet verwacht.

nadat afgesproken was om bij ingang qual verzamelde pers,
radio en t.v. "no comment" te geven, maar dat van franse zijde
een kort bericht aan pers zou worden verstrekt, werd zitting
opgeheven.

bentinck 106 ++

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht
per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord,
tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie richtlijnen).

CONFIDENTIEEL